

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

43. An filij nati ex fornicario concubitu habito à sponso, vel sponsa de futuro, sint naturales an spurii? Ex p. 9. tr. 7. & Misc. 2. res. 70. p. 353.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

tur; & si intrat in Religionem S. Francisci de Paula usque ad annum decimum octavum. Ex part. 10. tr. 14. & Misc. 4. Ref. 24 alias 22.

Sop. hoc in annotatione præterita.

§. 1. Affirmatiuam sententiam docet Bordonus in *Miscellaneis* decis. 244. Quia per Matrimonium ratum statim transfertur dominium corporis in alterum Coniugem; maximè posita voluntate non ingrediendi Religionem. Tùm quia priuilegium per non vsum perditur, Gloss. cum Doctor. in cap. Cum venissent. de Constitur. Tùm quia cessante causa cessat effectus, ex vulgatis iuribus; causa illius bimestris est, vt Coniux deliberet, an velit ingredi Religionem, sed non vult ingredi: ergo illud bimestre cessat. Tùm quia ad pendendum illud priuilegium bimestris sufficit, semel deliberasse non ingredi, ne sit nimis molestus parti; sicut enim possibile est, quod animum non ingrediendi potest mutare in melius, ita etiam esse potest, quod de meliori in minus mutet, redeundo iterum ad primum propositum; idèd ne sit Coniugi alteri otiosus, & videatur abuti priuilegio, prudentius est asserere, priuilegium illud euanescente per primum propositum non ingrediendi Religionem.

2. Sed alij penes Sanchez cum ipso negant; quorum sententia tanquam probabiliori accedo; & tenet nouissimè Leandrus de Sacram. tom. 2. tr. 1. §. 9. disp. 5. quæst. 25. qui etiam quæst. 23. docet hoc bimestre ad deliberandum de Religionis ingressu continere omnes, & solum illos dies, quo menses qui tunc iuxta temporis occasionem, vt in calendario occurrunt, continent. Ex quo fit, non posse determinatè definiti quot dies, & non amplius debeat bimestre continere; cum ex dictis constet, posse fieri, vt alicui plures dies, alteri pauciores contingant. Nam si verbi gratia, quis Matrimonium contraxit prima die Ianuarij, habebit solummodò quinquaginta, & nouem dies ad deliberandum de Religionis ingressu, propter eos duos menses longiores. Et nota hanc resolutionem esse valde vtilem ad sciendum, quando coniuges negantes sibi debitum peccent: & quando si sponsus cogat sponsam, non possit illa amplius Religionem ingredi.

3. Et tandem hæc obiter animaduerte, quod si sponsa duodennis intra bimestre transeat ad Religionem, tenetur sponsus expectare vsque ad decimum sextum annum sponsæ, donec profiteatur; & si intraret in Religionem Sancti Francisci de Paula, vsque ad annum decimum octavum; vt bene aduertit Basiliius Pontius, de marr. lib. 9. cap. 9. n. 2. & 3. Henriquez lib. 12. c. 5. num. 8. lrr. E. notat sic fuisse decretum in Regia Cancellaria Vallisoletæ, in quam ite-

RESOL. XLIII.

An filij nati ex fornicario concubitu habito à sponso, vel sponsa de futuro, sint naturales an spurij? Ex part. 9. traç. 7. & Misc. 2. Ref. 70.

§. 1. Contra Sanchez, esse spurios, constanter affirmat Texeda in *Theol. mor.* tom. 2. lib. 4. tr. 3. contr. 1. num. 33. quia illa fornicatio, quamuis non sit adulterium perfectum, est tamen imperfectum: nam sponsa de futuro nõ est soluta, sed desponsata, id est, alteri fide astricta, cui reuera promisit fidelitatem seruare, à qua recedere fas non est, neque durante eo statu potest ad nuptias transire: & idèd filij ex eo nati adulterini sunt; loquendo de adulterio imperfecto: & propterea, quia attentio iure canonico, soli illi filij dicebantur naturales, qui ex vna concubina

Tom. 14

domi retenta procedebant; inter quem, & inter quam tempore conceptionis, aut natiuitatis filij nulum erat impedimentum ad contrahendum, vt decidit Innocentius III. in cap. Nisi cum pridem. §. Persona. de renunc. & affirmat Menoch. de arbit. lib. 1. cons. 4. casu 396. & Salyc. in *Praxi crimin.* cap. 14. part. 35. Anton. Gomez lib. 11. Tauri, num. 91. ergo, si inter sponsam, & riualem suum erat impedimentum ad contrahendum, filij ex eo concubitu nati, sunt illegitimi.

2. Obicit Sanchez: Tempore conceptionis poterant parentes, sponsalibus non obstantibus, matrimonium validè contrahere, quamuis non absque culpa: ergo filij nati ex sponsis de futuro per fornicationem sunt naturales. Respondetur, sufficere sponfos habere impedimentum, vt ad nuptias transire non possint, vt filij nati ex illis, per copulam fornicariam nasci dicantur, & sint adulterini; & idèd l. Si vxor. in princip. ff. ad leg. de adulter. conceditur facultas sponso, vt possit accusare de adulterio eubantem cum sponsa de futuro: ex quo constat, talem concubitum esse adulterinum, imò si sponsus de futuro reperiret Clericum cum sponsa sua de futuro, quamuis illum percutiat; liberatur ab incurfione excommunicationis, vt ibi dicitur: quia in ea fornicatione cum sponsa de futuro reperitur enormis iniuria sponso illata; & illa fornicatio potest dici alieni thori violatio.

3. Sed, his non obstantibus, ego sententia negatiuæ, quam docet Sanch. adhero, cui etiam adheret Coninch de Sacram. disp. 22. dub. 1. n. 7. Guttier. de marr. cap. 1. n. 22. & Castr. Palaus tom. 6. disp. 1. punct. 7. n. 10. Basil. Pontius lib. 11. c. 2. n. 7. Molina de iust. tr. 2. disp. 167. & alij. Quia sponsalia de futuro solum impediunt, ne licitè matrimonium celebretur; at celebratum non annullant; & consequenter filius procedit ex habitibus ad validè matrimonium contrahendum. Ergo est naturalis, & non spurius.

4. Nec obstant rationes contrariæ: nam, esto, illius filius ex coitu sacrilego sit genitus, & ex parentibus impeditis ad legitimè contrahendum: quia tamen sacrilegium illud, & illud impedimentum non annullant matrimonium contrahendum; ea de causa filius inde genitus non est spurius. Cum verò lex Tauri disponit, filios naturales debere procedere à parentibus, inter quos iustè absque dispensatione matrimonium esse poterat, verbum illud, iuste, intelligi debet, id est, validè. Præterea, non solum ex solutis, sed etiam ex matrimonio ligatis, potest filius illegitimus nasci: si enim parentes impediti essent petere, neque obligati reddere, vt contingere posset, cum alter illorum Professionem in Religione emisserit ex alterius consensu, & in illo statu filium procreassent, illegitimus, & spurius reputandus esset: quia procedit ex coitu sacrilego, & à personis aliàs inhabilibus ad validè contrahendum, si de facto matrimonium non esset contractum. Sic post alios antiquiores Azorius 2. part. Instit. moral. lib. 2. cap. 6. §. 8. circa finem. Suarez tom. 5. de irregular. disp. 50. sect. 2. n. 5. Sanchez, alijs relatis, lib. 9. de marr. disp. 8. m. 5.

RESOL. XLIV.

An sponsalia inter impares valeant, vt inter faminam nobilem, & virum ignobilem? Et an, quando ex matrimonio contrahendo scandalum timetur, inter consanguineos, debeat index illud impedire? Idem est dicendum, quando est timor probabilis pessimi exitus, vt adq. capitalis inter ipsos contrahentes.

G B 3 E